

ERDÉLYI GAZDA

ALTALÁNOS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG:

Kolozsvárt, belközép-utca 11. szám,
hová a lap szellemi részét illető küldemények czimzandók.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Előfizetési ára: egész évre 4 frt, félévre 2 frt.

Az erdélyi gazdasági egylet tagjai ingyen kapják.

Ingyen melléklet: a „Méhészeti Közlöny”.

KIADÓHIVATAL:

Kolozsvárt, beltorda-utca 1. szám,

(„Közművelődés” nyomdai részvénytársaság felvételi irodája).

Ide küldendők a hirdetések, mindennemű melléletek, előfizetések és hirdetési pénzek,
valamint a reclamatiók.

Hirdetések a legolcsóbb árszabály szerint vétetnek fel.

TARTALOM.

Körültekintés Sz. P.

A magyar marha jelentősége Erdélyben. Hegedüs Gé-
zától.

Egyleti élet.

Az erdélyi gazdasági egylet igazgató választmányának
ülése febr. 22-én.

Irodalom.

Az 1848—49. Történelmi Lapok 3-ik számának tartalma.

Vegyesek.

Felhívás a kertészeti szakosztály tagjaihoz. — Eladó
szőlővesszők. — Szőlőtelepítésre alkalmas telep
keresés. — Uj módszer a tejszir megállapítására.
Piaczi értesítő.

Körültekintés.

(A mezőgazdasági érdek képviselő szervezése)

Nem lehet egyhamar hőbb vágya Magyar-
ország mezőgazdájának, mint érdekeinek méltó
képviselését látni. Olyan képviselést, mely or-
szágos nézpontról szemlélve tudja mérlegelni a
a viszonyokat, a mely Magyarország gazdaközön-
ségében a hazát látja s midőn ennek érdekei vé-
delmére kél, meg van győződve, hogy ez nem
osztály érdek csupán, hanem a haza és a nem-
zet érdeke is egyuttal.

Soha virágzó fokra nem jutott még ország,
a melynek létalapját illető érdekei elhanyagol-
tattak, kellő képviseltetésre nem találtak és nem
meltányoltattak.

Hazánknak a mezőgazdasága képezi fun-
damentumát és mégis ennek érdekei találnak a
legkevesebb méltánylásra.

Végre megmozdul ez irányban is az ország
gazdaközönsege. A napokban egy munkálat ke-
rült a nyilvánosság elé, mely mint javaslat, a
szövetségbe lépett gazdasági egyesületeknek f. é.
ápril hó 4-ére egybehívott nagy-gyűlése elé ter-
jesztetik, mellyel, minthogy ez minket nagyon is
közélről érdekel, fölöttébb indokoltnak tartjuk
foglalkozni.

Czime: „A mezőgazdasági érdekképviselő
szervezése” Előadója: Baross Károly. XI. részre
osztva tárgyalja az ügyet.

Az első rész általános elveket fejteget s
bizonyítja az érdek képviselő fontosságát és
szükségét. Ezzel mi is egyet értünk. A második
rész ismerteti a külföldi és pedig: az amerikai
egyesült államok, Belgium, Dánia, Anglia, Szász-
ország, Franciaország, Csehország és Alsó-Ausz-

tria mezőgazdasági érdekképviselőinek szerveze-
teit, melyekre a tanulmány támaszkodik

A harmadik rész hazánk ez idő szerinti
gazdasági érdekképviselővel foglalkozik. Felem-
liti a hazánkban létező gazdasági és más ha-
sonczélu egyesületeket, melyből kitűnik, hogy
ma 184 — a szabad társulás alapján létrejött gaz-
dasági célú egyesületünk van, de a melyek az
érdekképviselő iránti feladatoknak megfelelni nem
képesek, legfőképen hiányos szervezetük és egy-
mástól való elszigeteltségük stb. miatt. Osztjuk
mi is ezen véleményt általánosságban, de nem
a részleteiben. Mert bár igaz, hogy a gazdasági
érdekképviselő országosan megfelelő szervezetet
még nem nyert és így sokszor országos fontos-
sággal bíró ügyek érdekében mi sem történhet;
de igazságtalanság volna el nem ismerni, hogy
több olyan gazdasági egylete van ma is az or-
szágnak, a melyek feladatuk magaslatán állanak
és megérik, vagy a kerület érdekeit, a melyek-
nek területén munkálnak, képviselik és a le-
hetőség szerint sikerre is juttatják. Ezeket pedig
ignorálni épen nem lehet. A melyekről különben
később maga a javaslat is elismerőleg emléke-
zik meg.

A negyedik rész a szervezendő érdekkép-
viselő céljait sorolja fel és pedig: országos,
megyei és helyi szempontokból.

Ezt mi a tapasztalat alapján hézagosnak
tartjuk. A mi a gazdasági érdekeket illeti nem
támaszkodhatunk csupán a politikai beosztásra a
gazdasági érdekek tekintetében, mert már az
egy-egy megyének sem minden részében egyfor-
mán nyilvánulnak az érdekek, hát még az or-
szágnak természetileg, birtoklásilag stb. stb. ka-
rakterizált részeiben minő más és más érdekek
nyilvánulnak és várnak megoldásra. Ezeknek az
érdekeknek képviselőre a megye kerete nem
elég bő, az országos keret pedig igen is tág.

Mi tehát ide egy láncszemet illesztünk és
óhajtjuk, hogy az ország a gazdasági érdek kép-
viselőnél, a megye után kerületi beosztást nyer-
jen. E nélkül a mű tökéletlen lenne.

A mi tovább a célok részletezését illeti,
ebben sem értünk mindenben egyet a javaslattal,
mert több olyan ügy megoldását az érdekkép-
viselő céljául tűzi, a melyek szerintünk részben
vagy egészben állami feladatot képeznek és a
melyeket a legokszerebben szervezett érdekkép-
viselő sem hiszszük, hogy megoldásra juttat-
hatna. Például a mezőgazdasági növényi és ál-
lati ellenségek megfigyelését az érdekképviselő
feladatának tartjuk, de az ezek ellen való véde-
kezés szervezése állami feladat, mert az erre
megkívántató eszközök az állam kezében vannak

és maradnak. Épen ilyen természetű a gazdasági
népoktatás, mely iránt nézeteinket más alkalom-
mal fogjuk elmondani.

Az ötödik és hatodik rész az érdekkép-
viselő szervezésének mikéntjével foglalkozik, va-
lamint, hogy az mely képviselői rendszer szerint
történjék és az ötödik részben bő fejtegetésre
talál, hogy mi módon volnának szervezendők a
gazdasági tanácsok és a gazdasági kamarák, ha-
bár ezen két forma egyikét sem tartja alkalmas-
nak a gazdasági érdekképviselőre.

Meg valljuk mi sem. Épen azért fölösle-
gesnek is tartjuk azt a részletes fejtegetést, a
mely, különben is ellentmondásokba keveredve,
a gazdasági tanács miként való szervezését il-
leti s hogy vajjon azoknak tagjai választassanak-e,
(vagy tán kineveztessenek)? Mégis arra, a hol
az mondatik: „Mi az érdekképviselő szervezésé-
nél nem lehetünk egészen a választási rendszer
hívói”, ki kell jelentenünk, hogy mi meg a gaz-
dasági érdekképviselőt, adassék annak bármely
forma, kizárólag és egyedül csupán a választási
rendszer mellett tartjuk megoldhatónak.

A javaslat a meglévő gazdasági egyesüle-
tek felhasználásával óhajtja szervezni az érdekkép-
viselőt és a hatodik részben állítja fel a
szervezet lajtorját. E szerint volnának községi
és járási gazdakörök, megyei gazdasági egyesüle-
tek és egy országos gazdasági egyesület, a me-
lyek egymással mind szerves kapcsolatba hozat-
nának, vagyis a kisebbek fokozatosan a nagyobb-
bakba folynának és így a megyei gazdasági
egyesületek az országosba, melyek miként a ja-
vaslat mondja: „ez uton nyernének, helyi működésükben tőle egészen függetlenül, egy az egész
országra szóló s gazdasági haladásunk egyöntetűvé tételére, oly szükséges központot.”

A sorrendet követve itt ismétlésbe kell es-
nünk és ujabban nyilvánítanunk, hogy mi ezen
javasolt szervezetet hézagosnak tartjuk és pedig
nem csupán és egyoldalulag az erdélyi gazda-
sági egylet szempontjából, a melynek szilárd ala-
pon nyugvó s már majdnem fél százados áldásos
működés indokolta létezését úgy is semmiféle mó-
don megingatni nem lehet, hanem épen ennek
létezéséből vonva a tanulságot és következtetést,
az országos érdek szempontjából.

A javaslat egyetlen központból gazdasági
haladásunkat egyöntetűvé véli tehetni. Mi még az
ideát is merésznek tartjuk. Hiszen az ország egyes
vidékeinek gazdasági viszonyai és azzal kapcsola-
tos érdekei oly különbözők, hogy azokat egyet-
len országos központból sem látni sem megis-
merni nem lehet, még kevésbé pedig nyomatéko-
san képviselni. Minél távolabb van a nap földünk-

A magas kormány kezdeményezése folytán alapított

MAGYAR ÁLTALÁNOS KÉNSAV-, MÜTRÁGYA- ÉS VEGYI-IPAR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

ajánlja saját gyártmányu, tiszta kénsavval feltárt, elismert kettő minőségű mütrágyáit: csontliszt-, spodium-, am-
moniak- és ásványi superphosphatokat, párolt csontlisztet, Thomassalakat, chilisalótromot, kénsavas kálit
és ammoniakot; különlegességeket, mint: szőlő-, répa-, rét-, kender stb. trágyát és mindennemű egyéb mütrágyát,
kénsavat, réz- és vasgálicot. — Talaj-elemzések díjmentesen eszközöltetnek. Felvilágosítással és árjegyzékkel készsé-
gesen szolgál gyáraink központi irodája: V., Erzsébet tér 9. sz. II. emelet, hová levelek és megrendelések intézen-
dők. — Telefon-szám 882.

Mindennemű

mütrágya.

Thomas-
salak.

től, annak sugara annál kevesebb meleget árasztanak reánk. Hasonlóan az országos központ a megyei egyletekkel.

Hogy közelből vegyük a példát, Erdélynek vannak olyan, minden itteni megyével közös érdekei, a melyeket az egyes megyék külön-külön megoldásra juttatni nem képesek, az országos gazdasági egyesület pedig bármily kitűnő új szervezetet nyerne is, ezen érdekek védelmére és képviselésére nem kelhetne, mert ezeket nem ismeri és így ezek hatását nem érezheti. Ilyen a felvidék, ilyen a Dunántul stb. stb.

Azért mi az ország hasonló viszonyokkal bíró megyei gazd. egyleteinek kerületenként való összekapcsolását tartjuk célra vezetőnek és ez által a szervezetet helyesnek. Ezen kerületi gazdasági egyletek, vagy bárhogyan nevezzük őket, fussanak össze azután az országos gazdasági egyletbe.

A kötélverő, a kenderből először külön vékony ágakat sodor, ezekből erősebbeket, melyeknek egymásba verése által állítja elő az erős kötelet. A bár sok, de egyszeres vékony szálból sodort kötél, tudjuk, erő kifejtésre nem való, könnyen megbomlik és részeire hull szét.

No meg azután a mi a javaslat által tervezett fokozatos érdek képviselő szervezetét illeti, mi ezekből előbb következtetünk a gazdasági érdekek elnyomására, vagy legalább is elhanyagolására, semmint azok igazi képviselésére. A községi és járási gazdakörök és a megyei gazdasági egyesületek igazgató választmányának néhány választott tagján kívül, mely a községi és járási köröknél 5—10, a megyei egyesületeknél 12 tagból állónak javasoltatik, a községi bírótól elkezdve az alispánig, majd minden közigazgatási hivatalnok, hivatalból tagja lenne; a főszolgabíró és szolgabírák meg pláne a megye területén létező minden kör és egyesületnél. Vajjon ha azoknak tiléseinek rendszeresen részt vesznek, mikor végzik a saját hivatalos dolgaikat? Másként pedig micsoda érdek képviselő az, a hol maguk az érdekeltek, a hivatalból bevontakkal szemben kisebbségben vannak? Mi nem képzelhetjük egyébként is, hogy az a jogot végzett fiatal szolgabíró, a ki a gazdaság terén járatlan, annak különböző bajait fel fogná és azokért lelkesednék. Tapasztalat szől ebben mellettünk.

Továbbá az országos gazdasági egyesület igazgató választmányának a választottakon kívül, még hivatalból tagjai lennének: a földmívelési ministerium összes, valamint a kereskedelmi, pénzügyi és vallásügyi ministeriumok gazdasági ügyekkel foglalkozó osztályainak főnökei.

Ez lehet egy vegyes új ministerium, csak nem gazd. érdekképviselő. Hogy mi volna a feladata a rengeteg sok ministeri hivatalnoknak a gazdák érdekei képviselőjénél, nem értük.

Mi a képviselő rendezését egészen megfordított alakban szeretnők keresztül vite látni, t. i., hogy ne a hatóságok és ministeriumok legyenek nagyszámu hivatalnokai által képviselve a mezőgazdasági érdekképviselőben, hanem az igazi érdekképviselő nyerjen helyet ezekben.

Mi államosított érdekképviselőt nem kívánunk, hanem óhajtjuk és kívánjuk, hogy az a gazdaközönség részéről, törvény támogatása mellett, teljesen függetlenül létesíttessék s csupán megfelelő hivatalos kapcsolatot nyerjen a hatóságok és ministeriumokkal.

A javaslat többi részéről jövőre szólándunk.

Sz. P.

A magyar marha jelentősége Erdélyben. *)

Erdélynek szintén legmegfelelőbb marhája a magyar marha, csak hogy más okoknál fogva, mint az alföldön.

*) Mutatvány Hegedüs Géza a keszthelyi gazd. tanintézet II-éves hallgatójának „A gulyabéli szarvasmarha tenyésztés előnyei és hátrányai” cz. 60 frank arannyal jutalmazott pályaművéből.

Erdély fekvésénél, éghajlatánál fogva Svájc-hoz hasonlítható, hogy mégis Erdély nem Svájc, a következők bizonyítják:

A tej legfeljebb 6 krral értékesíthető literenkint, mint sajt. A helybeli fogyasztás nem sok. Erdélynek is megvannak szántóföldjei, s ezek megmunkálására szintén szükséges igás állatokat tartani. Erdélynek sok szegényebb sorsu kiscgazdája a tehének igában való használatára rá van szorulva.

A magyar marha igazi hazája Erdély, miért magyar-erdélyi marhának is neveztetik. Erdély hegyi legelőjén szebben tenyészik a szarvasmarha, mint bárhol, s értékesebb is az, mint az országban bármely más részében nevelt magyar marha. Ezen jó tulajdonságai híresek is, és tenyész állatokat nemcsak belföldi, hanem külföldi (keleti államokban) tenyésztők is keresik.

Erdélynek jutott azon haszonnal párosult szép szerep, hogy a keleti államokban óriási számmal levő parlagi marha nemesítésére, a parlagi marha eddig is legnemesebb fajtájának tovább kultiválása által alkalmas tenyész állatokat szolgáltatson. Déli Oroszországból eddig is érkeztek több rendű megrendelések magyarországi tenyésztőkhöz jó fejős tehénekre, mivel a színes tehénnel kísérletezve, az ottani éghajlatot sehogys tudták megszokni, semmire sem mentek velők.

Erdélyben tehát nem elég a félgulya tenyészéssel a közepes tejelő képességet elérni hazai marháinkkal, hanem legalább is a jó közepesig kell törekedni, mi annál inkább is célhoz vezet, mert Erdély hegyi és havasi legelőin, egészséges levegőjén, jó vizin még így is jobban megedződnek az igás állatok, mint az alföldön a közepes tejtermelés mellett. A gazdák marháikat jobban takarmányozvány a korábbi fejlődéssel nem csak a jobb tejelést, de eladásra szánt tenyész állataink előbb és jobb értékesítését is elérik. A jobb takarmányozásra van is alkalma és abból haszna a gazdának, mert itt a takarmánytermelés jobban kifizeti magát, mint egyéb részében. Továbbá vannak Erdélynek még ma is olyan hegyi legelői, melyeket szántóföldnek nem használhatván, oláhországi juhtenyésztőknek adnak haszonbérbe; ezen legelőkön magyar félgulya marha tenyésztése fizetné ki magát legjobban.

Vajha Erdély is odajutna marha tenyészítésével, a hova Svájc; hol az exportált tenyészmarhát hus értékének két-háromszorosán árusítják el. *Hegedüs Géza.*

Egyleti élet.

Az erdélyi gazdasági egylet igazgató választmánya f. évi február hó 22-én egyleti elnök Szabó József, később alelnök báró Bánffy Ernő elnökle alatt, a mint arról már mult számunkban megemlékeztünk, népes ülést tartott. A jegyzőkönyvet vezette Sz. Szakáts Péter e. titkár.

Jelen voltak: Báró Bánffy Ernő, e. alelnök, Benkő Mihály, Dávid Antal, Demeter Károly, Jakab László, László László, Molnár Sándor, Nagy Lajos, Reich Albert, Ritter Gusztáv, Simay Ferencz, Szabó Sámuel, Szacsvasy Sándor, Szentgyörgyi Lajos, dr. Szentkirályi Ákos, Vörös Sándor.

Olvastatott a mult ülés jegyzőkönyve. — Tudomásul vétetvén, a jelen ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére fölkértek Benkő Mihály, Demeter Károly és dr. Szentkirályi Ákos tagtársak.

Olvastatott az egyleti pénztár kezelésének a mult havi pénzforgalomról szóló jelentése, mely szerint tettek a december havi összes bevételek 3398 frt 92 kr. „ kiadások 1234 „ 11 „ és így átvitetett február hóra 2164 frt 81 kr. — Tudomásul vétetett.

Az egyleti pénztár kezelését betérjeszti az egylet mult évi zárszámadását a hozzátartozó pénztár mellékletekkel és a bevárando hátralékokról összeállított kimutatással.

— Tudomásul vétetvén, ezek megvizsgálására Tóth Zsigmond, Dávid Antal és Demeter Károly tagokból álló bizottság küldetik ki.

Elnök sajnálattal jelenti, hogy az igazgató választmányának buzgó és tevékeny tagja gróf Schweinitz Gyula ur a mult hó 24-én elhunyt s ravatalára az egylet nevében koszorút küldött. Ugyancsak közelebből hunytak el Berde Áron és Páll Sándor egyletünk alapító tagjai, a kik éveken át szintén sokat buzgokodtak ennek ügyei körül s mindannyiának elvesztése méltán kelti a fájdalom érzetét.

— Sajnálattal vétetvén tudomásul, az elnök ur intézkedése helyesléssel találkozik és a bold. gróf Schweinitz ur özvegyéhez részvét irat intézése határozatik.

A föld. m. kir. minister f. é. január 9-éről 587. sz. a. megküldi a peronospora viticola ellen való védekezés ügyében a vármegyék közönségéhez intézett rendeletét — Az E. G.-ban közöltetvén, tudomásul van.

A földm. minist. f. é. január 29-én 353. sz. a. ajánlja Játka Ferencz „Burgonya természet-” című munkáját. — Tudomásul van.

A földm. minister f. é. február 10-én 5083 sz. a. megküldi a kolozsvári kir. főügyészség hatósága alá tartozó kir. törvényszéki fogházak kosárfonó ipar üzlete részére az 1892. évben szükséges fűzvestzőkre vonatkozó kimutatást. — Tudomásul vétetvén, közöltetik.

A földm. magyar kir. minist. f. é. február 12-én 4484. sz. a. a vidéken, Kőbányán leendő átadás feltétele mellett, eladott sovány sertés árakat az orsz. magy. gazdasági egylettel közölni kéri. — Az E. G.-ban közöltetik s a gazdaközönség figyelme erre felhivatik és a bejelentéseknek az erdélyi részektől egyletünkhöz való megítélésre felkératik.

A földm. magyar kir. minist. f. é. február 15-én 70151. sz. a. kelt leiratával tudatja a folyó év tavaszán tartandó katonai lóvásárok idejét s erre vonatkozó hirdetményeket küld. — Tudomásul szolgálván, az E. G.-ban közöltetik.

Titkár ismételve betérjeszti a mult évi augusztus hó 29-én a földmívelési minister ur részvételével tartott gazdasági értekezlet jegyzőkönyvét. — Tárgyaltatván határozatott:

Az értekezlet megállapodásainak három első pontja áttétetik az állattenyésztési és kiállítási szakosztályhoz tanulmányozás és véleményezés végett, mint a szarvasmarha, juh- és sertés tenyésztésre vonatkozó.

A negyedik pont, a mely a gyümölcsstermelést és értékesítést illeti, a szövetkezeti bizottsághoz utaltatik, a mely bizottság magát egy pár kert. szakoszt. taggal bővítsé ki.

Az ötödik pont: a vasuti tarifa nehézségei ügyében, összegezve mindazon szállítmányokat, a melyek a mezőgazdaság üzeméhez tartoznak, később ismételt fölterjesztés teendő, az egy izben már kifejtett indokok alapján, ugy a földmívelési, mint a keresk. minister urakhoz és Bokros Elek és Sigmond Dezső országgyűlési képviselő tagtárs urak, annak személyesen leendő átnyújtására fölkérendők.

A hatodik pont: a dohánytermelésre nézve kisebb területi engedély nyérése, minthogy a tapasztalt tultermelés miatt, arra ez idő szerint kilátás nincs, ez uttal elejtetik.

A hetedik pont: a lóhermag termelés fokozása, továbbá annak közös raktárban való kezelése és tisztításának ügye, már egy időközben érkezett ministeri leirattal a szövetkezeti bizottsághoz utaltatván, ez ott övebben fog tárgyalatni.

Végre az értekezlet nyolczadik pontja: a mezőgazdasági mellék iparok ügyének tanulmányozása és véleményezése végett Vörös Sándor ur elnökle alatt Rittér Gusztáv és Nagy Lajos tagtárs urakból álló bizottság küldetik ki.

Titkár ismételve betérjeszti az állattenyésztési és kiállítási szakosztálynak, a földmívelésügyi ministerium által egyletünkhöz küldött s innen véleményezés és javaslatlétél végett ezen szakosztályhoz áttett s állattenyésztési egyletek létesítését célzó leiratát illető javaslatait, melyek tárgyaltatván határozatott:

Az állattenyésztési és kiállítási szakosztály

véleményes javaslatát az igazgató választmány magáévé teszi s annak a kormányt illető része illetékes helyre fölterjesztetik.

Kívánatosnak tartatik, hogy kezdetnek a kolozsvári kisgazdák körében „szarvasmarha tenyésztési egylet” alakítsák, melyre való tekintetből az ennek előkészítésével és ügyeinek tovább vezetésével megbízandó egyén javadalmazására ez uttal 100 forintot a maga részéről, illetve az egylet részéről megszavaz s felkéri az állattenyésztési és kiáll. szakosztályt, hogy ezen ügyet a maga részéről is annyagilag szintén támogatni és további intézkedéseivel kivitelre juttatni sziveskedjék.

Elnök előterjeszti Ferenczy Miklós helybeli ügyvédnek a volt urbériségnek még némely megoldatlan kérdésére és a birtok tagosítás ügyére vonatkozólag hozzá intézett nézeteit és javaslatait

— Az ügy tanulmányozás és véleményezés végett bizottságnak adatik ki, melynek tagjaiul fölkéretnek az Elnökség, Dávid Antal, Tóth Zsigmond, Molnár Sándor igtó választmányi tagok; mint szakférfiak pedig Ferenczy Miklós javaslattevő, valamint Horváth Kálmán táblai, Mikó Imre törv. bírók és Pataky Victor mérnök urak.

Elnök előterjesztést tesz, miszerint már a múlt évi december hóban tudomására jutott, hogy a kertészeti szakosztály nem az egylet alapszabályainak ide vonatkozó rendelkezései szerint van szervezve, minthogy annak önkényüleg behitt több olyan tagja van, a kik a gazdasági egyletnek nem tagjai s a kik mégis a szakosztálynak az egylet belügyeire vonatkozó tanácskozásaiban is részt vesznek s véleményükkel ennek vagyoni kérdéseiben döntő befolyást igyekeznek gyakorolni. Ezen alapszabály ellenes és az egylet érdekeivel ellentétes állapot megszüntetése és a szakosztálynak az alapszabályok értelmében való organisálása iránt intézkedni az igazgató választmánynak a feladatához tartozik. Az egylet minden szervénél: szakosztályainál és bizottságainál, az elnöki és jegyzői tisztet csak egyleti tag viselheti, valamint ezek megválasztásánál szavazati jogot szintén csak egyleti tagok gyakorolhatnak. Elismert szakférfiak választás utján válhatnak a szakosztály tagjaivá, nem pedig, a mint az a kert. szakosztálynál gyakoroltattott, egyoldalú behívás utján, s az egylet vagyoni kérdéseibe akkor sem birhatnak befolyással.

Jelzi, hogy a titkár múlt évi december hóban a kertészeti szakosztály ülésére azokat a kik az egyletnek nem tagjai — tudomásával — meg nem hívta, melyre vonatkozólag közelebbről, a kertészeti szakosztály elnöke: Szentgyörgyi Lajos urtól megkeresést kapott, melyben sürgösen utasítani kéri a titkárt a szakosztály tagjainak válogatás nélkül való összehívására, a melyre azonban, tekintettel a létező alapszabály ellenes állapotokra, az elébb vázolt szellemben tagadó választ adott.

Ezen válasz Szentgyörgyi Lajos szakosztályi elnök felszólalása folytán egész terjedelmében felolvastatván, a titkár s még egy pár tag felszólalása után. Határozatott:

Igazgató választmány az elnök ur előterjesztését egyhangulag helyesléssel osztja és a kertészeti szakosztály elnökének adott választát egész terjedelmében magáévé teszi. Felkéretik ennél fogva a kertészeti szakosztály elnöke, hogy a szakosztálynak az igazgató választmány által egyleti tagokból beosztott tagjait, az ezek által választott tisztikarának névjegyzékét, a tagjai közé választás utján besorolt vagy besorolni kívánt elismert szakférfiak neveit, az igazgató választmánnyal közölje, továbbá saját ügyrendjét dolgozza ki a szakosztály, és azt is ide jelentse be.

Elnök jelenti, hogy az egyletnek f. hó 14-én tartott közgyűlésében, az egylet nagyutcai szőlőskertjének eladása iránt hozott határozatával nyert megbízás és meghatalmazás folytán, a szőlőskert tényleges eladását Molnár Sándor egyleti jogtanácsos urral, február 21-én eszközölték, a szerződést a magyar államvasutak képviselőjével együtt aláírták, a 12,600 frt vételárát fölveték és takarékpénztárba helyezték. Kérdi, hogy

ezen összeg takarékpénztárilag gyümölcsösztések-e, vagy azzal értékpapir vásároltassék?

— Többek hozzászólása után kimondatik, hogy az egylet eladott szőlőskertje árában befolyt 12,600 frtért regále kártalanítási állampapir vásárlandó s ezzel az elnökség megbízatik.

Elnök ur távozáva, helyét báró Bánffy Ernő alelnök urnak adja át, kérvén az ülés tovább vezetését, a ki az elnöki széket elfoglalja.

Elnöklő Báró Bánffy Ernő alelnök határozatot kér az iránt, hogy az egylet eladott szőlőskertje helyett vásároltassék-e más telek? Többek hozzászólása és hosszabb eszmecsere után, az elnök a kérdést szavazat alá bocsátván, — szavazat többséggel kimondatik, hogy szőlőtelepítés céljából alkalmas helyen, egy fél hold terjedelmű telek vásároltassék.

Fölkéretik egyúttal az egyleti tagokból álló kertészeti szakosztály, miszerint erre alkalmas telket szemeljen ki és ajánljon az igazgató választmánynak, valamint annak berendezése, fönntartása és kezelésére nézve, költségvetésre fektetett javaslatot sziveskedjék előterjeszteni és megnevezni a szakegyént, a kire, a siker reményével, a telek berendezését és kezelését rá lehetne bízni.

Elnök jelenti, miszerint az egylet eladott szőlőskertjéből a venyigék átengedése iránt, a kereskedelmi miniszter urhoz fölterjesztést tette. Ha az egylet kérésére a venyigék átengedtetnek, addig is a míg arra az egyletnek saját telek állhat rendelkezésére, azoknak áttelepítésére helyről kell gondoskodni.

— Ezen felvetett kérdés körül eszmecsere fejlődven, miután Vörös Sándor gazd. tanintézeti igazgató tagtárs ur a gazd. tanintézet hójai szőlőskertjét erre felajánlani sziveskedett; ennek elfogadásával kimondatik, hogy a remélhetőleg átengedendő szőlővesszők ideiglenesen a kolozsmonostori gazdasági tanintézet hójai szőlőskertjébe telepítetnek át, azon jogfentartásával, hogy az egylet onnan, annak idején, a saját telkére, a szükséges mennyiséget visszatelepíthesse. Vörös igazgató tagtárs urnak pedig szivességéért köszönet szavaztatik.

Ismételten előterjesztetik a maros-tordamegyei gazdasági egyletnek átirata, melyben kéri egyletünket oda hatni, hogy a mezőség kopár területeinek rendszeres befásítása mielőbb eszközöltessék. — Az elnökség az ügynek a kívánt szellemben való elintézésére felkéretik.

A torda-aranyosmegyei gazdas. egyesület megküldi a Wolff Gábor egyleti gazdája elhunytáról szóló gyászjelentését — Sajnálattal vétetik tudomásul.

Elnök a rendes közgyűlés tartására az időt megállapítani kéri. — A folyó évi rendes tavaszi közgyűlés idejéről Virágvasárnapjának délelőtti 10 órája kitűzetik.

Végül még néhány administratív ügy elintézése után, elnök az ülést bezárta.

Irodalom.

Az 1848-49. Történelmi Lapok 3. száma Kolozsvárt megjelent a következő tartalommal: *Honvédek albuma*: Göllner Antal utász-kari főhadnagy, a fogarasi honvéd-egylet elnöke, Jakab István őrmester, Hálászi János, Salamon János, Boldizsár József honvédek arcképeivel. — *Okmánytár*: Turinban kiállított honvéd igazolvány Közli: Schütz Sándor. — Bem tábornok levele özv. gr. Mikes kelemennéhez 1849. jan. 24. Közli: Várkonyi Endre. — *Levelezés* Kolozsvárról. Szász Lajostól — A háromszéki önvédelmi harcokról, Petőfi utolsó perczeiről, Zeyk Domokos vitéz elhulltáról. — *Honvéd-egyletek köréből*: Levél a szerkesztőséghez. Tisza László, Mikár Zsigmond. — *Halálhírek*: Döry Lajos báró, Lokody Ágoston, Pap János. — *Márczius 15*: A kolozsvári állandó bizottság története Kuskó Istvántól. — A kolozsvári állandó bizottság gyűlése — A bizottság névsora — Kérés az ünnepélyekre. — A kolozsvári testületek elő-

készületei márcz. 15-ére. — Felhívás a szoborjávára. — *Irodalom*: Honvéd-névkönyv. — Szinyei József: Magyar Irók Élete és Művei, — Aradi vésznapok. Margitay Gábortól. — Csángószobor története. Koós Ferencztől. Ismerteti: Gy. F. — *Adományok* az 1848-49 orsz. ereklye-muzeumnak. — *Különfélék*: A honvéd-névkönyv. — Petőfi szobra Segesvárt. — Petőfi fényképe. *Kérdések és feleletek*. — szerk. *üzenetek*. A lap zöld boríték 16 oldalon jelent meg. A szerkesztésére alakult bizottság élén *Inczedy Samu* ezredes áll. A lapot a kolozsvári ereklye-muzeum öre: *Kuskó István* szerkesztő állította össze. A megrendelés is hozzá intézendő. A lap előfizetési ára évnegyedre 1 frt. Ezen hazafias vállalatot a legmelegebben ajánljuk olvasóinknak.

Vegyes közlemények.

— **Egyletünk kertészeti szakosztálya** tisztelt tagjait, névszerint Szabó Sámuel és Bodor László alelnök, Sipos Gábor, Molnár Sándor, Ritter Gusztáv, Nagy Lajos, Bodor Antal, Szentkovich Márton rendes tagtársaimat szives tisztelettel kérem, folyó márcz. hó 9-én esti 6 órakor egyleti helyiségünkben tartandó szakosztályi ülésén megjelenni *Szentgyörgyi Lajos*, sz. o. eln.

— **Eladó korai és jól gondozott** esemege sima szőlővesszők kaphatók az alábbi fajokból Kolozsvárt Szász Lajosnál, Bel-Farkas-utca 16. sz. alatt darab számra 2 kron.

Madleine Angeline	90 kr.
Malvázi vagy Olasz	102 "
Chaslla Fontainebl.	102 "
Fehér francia	102 "
Uva vegin	102 "
Oportó	338 "
Feketebarát vagy Clevner	104 "
Szürkebarát vagy Clevner	66 "

— **Kerestetik egy fél hold szőlőtelepítésre** alkalmas földterület. Ajánlatok az *erdélyi gazdasági egylet titkári hivatalához* Belközéputca 11, sz. emelet — nyujtandók be.

— **Franciaország híres tejgazdasági** specialistája Lezé tanár a tejszir megállapítására egy új módszert fedezett fel, mely ha beválik, egyszerűsége folytán ezen kérdés radikálisan megoldaná. Eljárása szerint 2000 köbcentiméter tartalmu üvegbe 80 köbcm. szabad klórmentes sósav, valamint a vizsgálat alá vett tejnek 36 köbcm.-je öntendő. Az üveg jól bedugaszoltatván, addig lesz rázva, míg a sósav és tej vegyítéséből eredő alvadék teljesen szét nem szállott. Ezen vegyületet hátrány nélkül hosszabb ideig el lehet tartani, sőt analízis helyes megajtése végett czélszerű avval a vegyítés után legalább fél óráig várni. Ezen idő letelte után gyengébb rázás elégséges, hogy közmelegben tartott üveg tartalmából a zsir felszínre emelkedjék. Az így kivált tejszir mennyisége tetszés szerinti módon megállapíttatván, alapul szolgál az elemzés alá vett tejminta zsirtartalmának megállapítására.

Piaczi értesítő.

Budapesti gabonatözsde. Legújabb jelentés. Buza üzlet szállár irányu. Buza 75-80 kg. 10 forint 15 — 10 frt 80 kr. Rozs 70-72 kg. 9 frt 65 kr. — 9 frt 90. Árpa 60-66 kg. 6 frt — kr. — 8 frt 20 kr. Zab 39-41 kg. 5 frt 90 kr. — 6 frt 30 kr. Tengeri 73-75 kg. 5 frt 20 kr. — 5 frt 35 kr.

Vetőmagvak. (Mautner Ödön tudósítása az „Erdélyi Gazda” számára. Idei tudósításunkban igen gyakran azt hangsúlyoztatuk és minden jel arra mutat miszerint a belföldi általános szükséglet beiktatva a löhere ára tetemesen emelkedni fog és imezen feltételeink megvalósult, mert a lefolyt héten még a külföld részéről is a minőséget nem tekintve 61-64 frt fizetett, kiköve azonban azt, hogy a míg tiszta magyar származásu illetve amerikaiával keverve nincs. De ezen nyersáru-rt a magas ár dacára távol sem lehetett a külföldi kereslet kielégíteni, mert nálunk a belföldön jóval több löhere kell az idén, mint más években és így a mi készletek még vannak legnagyobb részt a belföldi szükségleteinek fedezésére tartatnak. Luczerna a belföldi forgalomban sz. n. n. igen keresett. Ellenben búkköny bár cleson kínálják, valamint

muharmag gyéren kerestetett. Megbízható minőségű répamag nálunk máris szűken van, a külföldi forgalom pedig megbízható termelőknél néhány keresett faj egészen elfogyott.

Av itt rovatolt árak nyers vagyis tisztított árúért 100 kilónként Budapesten értendők.

Lóhere, idej, minőség szerint	61—64	frt
Lóhere, tavali	56—58	"
Luczerna, idej	52—55	"
" tavalyi	—	"
Biborhere	42—45	"
Fehérhere	35	"
Altaczim	—	85
Tavaszi búkköny	13 ¹ / ₂ —14	frt
Muharmag	6 ¹ / ₂ —6 ³ / ₄	"
Kendermag	12—13 ¹ / ₄	"
Répmag, fajszerint	—	"
Lenmag	6	—

N.-Várad márcz. 1 Tiszta buza 9 frt 70 kr. Elegy buza 9 frt — kr. Rozs 9 frt 20 kr. Árpa 5 frt 60 kr Zab 6 frt — kr. Törökbuza 5 frt 05 kr. Hékent. Széna kötetlen 2 frt 80 kr. Alomszalma 1 frt 50 kr. mmként. Marhahus 56 kr. kg.

Kolozsvár. 1892. márcz. 3-án. Tiszta buza 9 frt — kr. — 9 frt 80 kr. Rozs 7 frt 80 — 8 frt 20 kr. Törökbuza 4 frt 80 kr. — 5 frt — kr. Zab 5 frt — kr. — 5 frt 20 kr. Széna (legjobb) 2 frt 50 kr. Alomszalma 1 frt 40 kr. mmként Marhahus 50 kr. kg.

Állatvásárok.

Budapest-kőbányai sertésvásár. Febr. 26. A csökkent kereslet miatt az üzlet e héten vontatott volt. *Heti állagárak:* magyar válogatott áru 320—380 klg. nehéz 48¹/₂—49 kr. 280—300 klg. nehéz 47—48 kr. Öreg 300 klg. tuli 46—46¹/₂ kr. vidéki sertés 45—46

kr. Szerb 43—46¹/₂ kr. román kr. tiszta klg. Páronként 45 klg. ételsúly levonás és 4% engedmény szokásos *Eleségárak:* Uj tengeri 570; árpa 660 Kőbányán átvéve.

Debreczen. Heti állatvásár márcz hó 1-én. (Eredeti tudósítás). Szarvasmarha felhajtott 1200 drb.; eladatott 469 drb. Ló felhajtott 657 drb.; eladatott 402. Sertés felhajtott 3000 drb.; eladatott 2037 drb.

Kolozsvár. Heti állatvásár márcz. 2. 3-án Szarvasmarha felhajtott m. e. 240 drb.; eladatott 158 drb. Ló felhajtott m. e. 8 drb. eladatott 3 drb. Bárány felhajtott m. e. 25 drb., eladatott 14 drb. Sertés felhajtott m. e. 350 drb.; eladatott 245 drb.

Műtrágyák.

(A magyar általános kénsvá, műtrágya- és vegyi ipar részvénytársaság jelentése az „Erdélyi Gazda” részére)

Tekintve a műtrágyaiparnak a veszteségjelző járó gyártásból eredő felette kedvezőtlen helyzetét, örömmel észlelhető azon körülmény, hogy mezőgazdánk a műtrágyák alkalmazásának rendkívüli hasznát és előnyeit belátni kezdik, a mi a nagyszámú, bár kisebb mennyiségű főleg kísérletezésre szánt megrendelésben nyer kifejezést. Az árak csaknem mind változatlanul maradtak. A mai jegyzések a következők:

Csontliszt szuperfoszfát 16—18% vízben oldható foszforsavval, ¹/₂—1% légeytartalommal métermázsánként 5 frt 70—80 kr. ugyanaz 17—19% v. o. foszforsavval, 6 frt 10—20 kr.

Ammoniak-szuperfoszfát (különösen cukorrépa alá keresve) 9—11% vízben oldh. foszforsavval 4—6 légeny, (ammoniak v. salétrommal) 6 frt 50 kr.

Ásványi szuperfoszfát 15—17% vízben oldható foszforsavtartalommal 5 frt 30—35 kr.

Thomas-salak (foszfát liszt) 7—19% foszforsavval, 80% porfinom-aggal 3 frt 25 — kr; ugyanaz 18—20% foszforsavval 3 frt 40 kr.

Kénsvavas-ammoniak (irányzat nyugodtabb) 22—24% ammoniakkal 13 frt 50—75 kr.

Kénsvavas-káli. Ezen cikk nagy kedveltségnek örvén, különösen dobány alá, melynek mind mennyiségére, mind pedig minőségére a kénsvavas kálival való trágyázás rendkívül kedvező befolyással van. Ár 88—90% (K₂SO₄) tartalommal 11 frt 50 kr.; ugyanaz 94—96% tartalommal 12 frt.

Chili Salétrom. A hangulat e héten változatlan maradt. Ár 15—15¹/₂% légenytartalom szavatolással 13 frt —13 20 kr. A nagyobb kikötőhelyeken, Hamburg, Antwerpen és Lille-ben azonban az árak mielőbbi emelkedésére számítanak, annál is inkább, mivel a készletek fogytak és a statisztikai helyzet az áralakulásra kedvezőleg hat.

Rézgálicz 250 kg. súlyu hordókban, egész kocsi- rakományok vételénél 22 frt, kisebb mennyiségben 24 frt. 100 kg.-onként.

Vasgálicz. Elsőrendű 4 frt, másodrendű 3 frt csomagolást beleértve.

Az árak 100 kgonként göngsúlyt tiszta súlynak számítva szákot beleértve, egész kocsi- rakományok vételénél, bérmentve Budapest állomásra szállítva értendők.

Az „Erdélyi Gazda” mult évfolyamának néhány teljes példánya szerkesztőségünkben 2 frtért kapható.

Felelős szerkesztő és kiadó: Sz. Szakáts Péter.

ERDELYI GAZDA

Pályázati hirdetés.

Az erd. róm. kath. Status radnóthi uradalomban egy gazdasági tanintézetet végzett fiatal ember díjas gyakornoknak fölvételik.

Irodai és számviteli teendőkre is alkalmazható egyének előnyben részesülnek.

Sajátkezüleg irt s bizonyítványokkal kellően felszerelt pályázati kérvények f. évi márczius 15-éig az uradalmi intézőséghez nyújtan-dók be.

Radnóth, 1892. február hó 26-án

Deák Ignác,
urad. intéző.

51 (1—2)

Biztos tájékoztatást

az erdélyi és szilágymegyei országos (által-, kirokó- és heti-) vásárok iránt

egyedül

az erdélyi gazdasági egyesület által 1892-re kiadott

GAZDASÁGI ÉS VÁSÁRI ZSEBNAPTÁR

nyujt.

Az e czélből a megyék és sz. kir. városok hatóságaitól bekért pontos adatokból — gazdasági és közhasznú résszel kiegészítve s naptári résszel ellátva — szerkesztette

Szenterzsébeti Szakáts Péter

az erd. gazd. egyesület titkára s az „Erdélyi Gazda” szerkesztője.

Tartalma. a naptári részen kívül, 7 nyomtatott ivre terjed s a mellett, jegyzetek tételére el van látva tiszta lapokkal. Ára füzve 40 kr., csinos vászonkötésben 60 kr. — Csupán előállítási ár. (Az erd. gazd. egyesület tagjainak 25% -kal olcsóbban adatik.)

Megrendelés az árösszeg beküldésével, az erdélyi gazd. egyesület pénztárához, — „Kisegítő takarékpénztár” — Kolozsvár intézendő, melylyel szemben a naptár bérmentve küldetik meg. 40 (4—x)

OLTOTT RÓZSAFAK.

Kertészetemben minden évben 16—20 ezer darab kitünő faju és nagyon erőteljes, ép példányu rózsafák kaphatók, nagyon olcsó árért. Ár- és névjegyzéket ingyen küldök.

VIRÁG-CSOKROK

és egyéb mindennemű virágmunkák a legújabb divat szerint kitünő szakizléssel állítatnak össze

BELHIDUTCAI

VIRÁG-ÜZLETEMBEN.

Vidékre való szétküldések is mindig pontosan és biztosan történnek, éppen oly olcsó árban, mint helyben is elismerve 39 (3—3) van üzletem.

A kötészetéről külön árjegyzékkel szolgálok tisztelettel

Sürgöny cím: **Parkas Antal**
Parkas kertész, mű- és rózsakertész
Kolozsvárt.

Gépjavitó-műhely

Maros-Ludason.

Van szerencsém a nagyérdemű gazda közönség b. tudomására hozni, hogy M. Ludason f. évi ápril 1-én a mai korigényeknek megfelelő gépjavitó-műhelyt és fiók-telepet állítottam fel, melyben elvállalok kijavításra minden nemű gépeket. Minta készletet tartok. Saját gyártmányu egyes, kettős és három borozású és taligák, új szerkezetű váltó nagy hegyi ekék és boronák; továbbá a legújabb és könnyen járó kézi és járgányos cséplő-gépek, szelelő rosták, kukorica-morzsolók, horszajók és több más gépekből

Melyeket a n. e. gazdaközönség b. figyelmébe ajánlva, maradok kész szolgálja

Simonli István,

50 (1—3)

Kolozsvárt.

Ingyen epermag.

Az országos selyemtenyésztési felügyelőség Szegzárdon (Tolna vármegye) ingyen és bérmentve küld **EPERFAMAGOT** mindazoknak, kik ez iránt hozzá fordulnak. 47 (2—8)

Egeresi gipsz-, műtrágya- és vegyitermékek gyára. KRAMER J.

Ajánlja: párolt csontliszt, szuperfoszfát, Thomassalak, egeresi trágyafosz, chilisalétrom, kálisok és egyéb különleges műtrágya-termékeit szavatolt tartalom mellett.

A t. gazdaközönségnek rendelkezésére áll a gyár vegyészeti laboratoria is, mely vegyi vizsgálat nyomán megállapítja és javaslatba hozza az alkalmas műtrágyát. Ily vegyi vizsgálatokat a gyár díjmentesen eszközöl, szükséges hozzá 5 kiló talajminta és megjelölése annak, mi fog azon talajba vetetni.

Mindennemű felvilágosítással és részletes árjegyzékkel szívesen szolgál

a műtrágya-gyár Egeresen

vagy annak központi irodája:

Budapest, V. Dorottya-utca 9. sz.

a hova a levelek és megrendelések intézendők.

22 11—52)

Az összes 1891-ki kiállításokon u. m. Nagy-Szombat, Komárom, Temesvár, Zágráb és Vácott legelső és legmagasabb kitüntetés: „nagy díszokmány.“

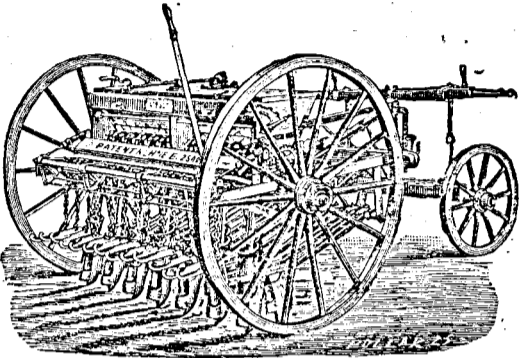
KÜHNE E.

GAZDASÁGI GÉPGYÁRA MOSONYBAN

(alakult 1856. évben).

Főraktár: Budapesten, Váci-körút 21. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek az általán kedvelt népszerű és több mint 12,000 példányban elterjedt kitűnő

43 (4-26)

„Hungaria-Drill“ sorvetőgépeit.
Új! „Balance-Hungaria-Drill.“

(Wabrosch szabadalma.)

Legjobb sorvető hegyes vidékre!

Könnyű és olcsó répvetőgépek.

Laacke-féle rét- és szántóboronák.

Egy- és kétvasu ekék.

Rosták, konkolyozók, kapálók, töltőgépek és minden más gazdasági eszközök készletben.

A Közművelődés-Irodalmi és Műnyomdai

Részvény-Társaság

KOLOZSVÁR (FIÓKÜZLET BRASSÓBAN)

szives figyelmébe ajánlja a modern graphikai követelményeknek megfelelően berendezett

Könyvnyomdáját

mely újabban a legdiszesebb betűkkel szaporított s így a legkényesebb igényeket is kielégitheti. 27 (9-x)

Könyvnyomdáját, Lithographiáját

melyben a legjelesebb erők s a legkitűnőbb gépek vannak alkalmazva, s mely a fővárosi és külföldi nagyobb műintézetek méltó versenytársa.

Árai határozottak, olcsók.

Vidéki megrendeléseket pontosan teljesít.

„THE GRESHAM“ életbiztosító-társaság Londonban.

Magyarországi fiók:

Budapest, Ferencz-József-lér

5. 6. sz.

a társaság házában.

Ausztriai fiók:

Bécs, Gisellastrasse 1. szám

alatt. 46 (2-3)

a társaság házában.

A társaság vagyona 1891. június 30-án frk. 117.550.797.—

Evi bevétel biztosítások és kamatból 1891 évi jun. 30 20.725.259.—

Kifizetések biztosítási és járadéki szerződések s visszavásárlások stb. után a társaság fennállása óta (1848) frk. 249.311.449.—

A legutóbbi tizenkét havi üzleti idő alatt a társaságnál „ 61.372.000.—

értékig nyújtattak be ajánlatok, miáltal a társaság fennállása óta benyújtott ajánlatok összértéke frk. 1.728.184.555.—

értékre megy. — Prospectusokat és minden közelebbi felvilágosításokat Erdély minden nagyobb városában az ügynök urak és a

vezérügynökség Kolozsvárt ad.

A tavaszi vetéshez ajánlunk!

mindennemű műtrágyákat és pedig:

spodium- és csontsuperphosphatot, kénsavas ammóniák, káli, chilisalétrom, szarv- és csontlisztet szavatolt tartalommal a legjutányosabb árak mellett.

Figyelmeztetés. Az orsz. magyar gazdasági egyesület 1891. évben a különböző műtrágyagyárosoktól beérkezett műtrágya-ajánlatokat elbírálás alá vévén, mint legjutányosabbat a mi gyártmányunkat ajánlja, különösen kiemelve, hogy részünkről tisztán szerves anyagok szállítanak, melyek a legkitűnőbb növényi tápszert szolgáltatják. (Lásd „Gazdasági Lapok“ 1891. márczius 8-iki 10. 23 (10-52) számát.)

Árjegyzékkel kívánatra készséggel szolgálunk.

Első pesti spodium-, enyv-, műtrágya-vegyi termények gyár részvény-társulat.

Központi iroda:
Budapest. VI. váci-körút 31.

Bujánovics Sándor,
elnök.

Gazdasági-, konyhakerti- és virág-

MAGVAK

legjobb bevásárlási forrása

HALDEK IGNÁCZ

magkereskedése

Károly-körút 9. sz. BUDAPEST Károly-körút 9. sz.

mert

1. ezen magkereskedés a m. kir. állami magvizsgáló állomással kötött szerződés értelmében köteles valamennyi magvait a nevezett állomás által megvizsgáltatni és csak a jónak talált magvakat van jogosítva áruba bocsátani; megbízhatósága tehát kétségtelen.

2. Az utóbbi időben a magkereskedések egymással mintegy versenyre keltek, az árjegyzékek minél díszesebb kiállításában, melyeknek roppant költségeit természetesen a fogyasztó közönség fizeti meg. Haldek magkereskedése azonban ezen versenyből magát kizárta, csak egyszerű árjegyzékeket bocsát ki és ezeket is csak kívánatra küldi el, mi által tetemes összeget takarít meg, mely megtakarítást az árak leszállítására használja föl úgy, hogy daczára a legkitűnőbb minőségnek, nála a

gazdasági magvak 5-10%-kal,

konyhakerti és virágmagvak 10-20%-kal olcsóbban kaphatók, mint bármely más magkereskedésben. 30. (7-x)

Tereskén, 1891. február hó 7-én.

Tekintetes Haldek Ignác magkereskedő urnak

Budapest.

... tekintve, hogy tavaly a küldött maggal igen meg valék elégedve, bártorkodom 3-4 mm. arankamentes I. rendű vörös here, hasonminőségű 50 kg. luczerna és 25 kg. oberrnói s 35 kg. mammoth takarmányrépamagot rendelni. Kiváló tisztelettel Dr. Rosenbach Emil.

Karczag, 1891. február 7.

Tekintetes Haldek Ignác magkereskedő urnak

Budapest.

... van szerencsém értesíteni Tekintetességedet, miszerint a múlt évben vásárolt vörös here egészséges, csiraképes mag volt, a magaméval öt métermázsát elvettem s szép volt nézni, midőn a buza learatódott róla.

Tisztelettel Szalay József

E rovaton csupán termelők és állást adók vagy keresők hirdetései közöltnének, de csak az esetben, ha a hirdetésért járó illeték előre beküldetik.

Kisebb összeg postabélyegekben is beküldhető.

OLCSÓ KIS HIRDETESEK.

Csak azon levelekre adatik válasz, melyekhez az erre szükséges postabélyeg vagy levelező-lap mellékeltek.

Minden szó egyszeri közlése 1 kr.; vastag betűvel szedve 2 kr. Ha a hirdető fél címe is közölve lesz, a hirdetési díjon kívül minden megjelenésnél még 30 kr. bélyegilleték jár.

Monostori tanintézetet kitűnő sikerrel végzett, királyhágón innen és tül részében nagy birtokokat önállóan kezelve 11 évi gyakorlatot szerzett, magyar, német, román nyelvet bíró családos gazdaságot alkalmazást keres Címe a kiadóhivatalban. 41 (3-3)

Pladó egy jó állapotban levő könyvnyű üveges kocsi. Bővebb felvilágosítást a kiadóhivatal. 40 3 -3

Pécs, N.-Kőrös, Berlin nagy arany érmek.

Lóhermag, rendkívül nagyszemű, bármely kis mennyiségben is állami ólomzár alatt 100 kiló 68 frt; 5 kilós postacsomag 3 1/2 frt. Mák, francia zárttoku, két 100 kiló 40 frt; 5 kilós postacsomag 2 frt.

Fehér mustármag rendkívül gyors növesül tápdus takarmány, főleg tehéneknek. 100 kilo 20 frt. Canada-zab, 100 kiló 8 frt.

Burgonya, Richter-féle Imperator, óriás és bőtermő e miatt Franciaországban felkapva, daczára német eredetének. 100 kiló 5 frt. Arak loco. Alvincz vas. áll. zsákostól számítvák és utárvétetnek

Nonplus ultra csemege-sajt 1/4 kilós díszesen csomagolt darabokban, Netto 4 kilós postacsomag 4 frt; 3 csomag 9 frt.

Groyi kövér sajt 4 1/2 kilós darab 3 frt; 100 kilós 60 frt Mig a készlet tart megrendeléseket el fogad gróf Teleki Arvéd uradalmi

intézősége Drassón, Alsófehérmegye u. p. Szerdahely. 32 (6-x)

Fürdő-bérlés.

Kies kis erdélyi fürdő, intelligens fővárosi vendégeknek nyaraló és egy nagy városnak kiránduló helyén, vendéglő, 40 lakószoba, fürdő-helyiségek és nagyobb gazdaság, minden felszerelve és berendezve, egyenkint vagy együttevélve olcsó áron bérlésbe adó. Bővebb felvilágosítást a kiadó-hivatal.

Haszonbérbe adó birtok!

Nagy-Galambfalván, Udvarhely-megyében (Erdély) országút mentén, vasút- és posta-állomással, malommal, korcsma-bérléssel, 700 holdnyi, három vagy hat évre haszonbérbe adó. Átvehető azonnal vagy áprilisbe. Bővebb feltételeket Nagy-Solymosi Koncz Armin gyógyszerész közöl Székely-Udvarhelyt.

Esetleg egy tapasztalt, nős gazdaságot elfogadtatják. 51 (1-5)

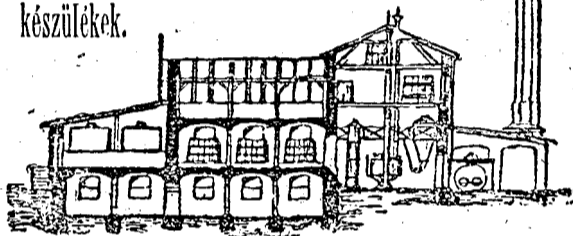
SZESZGYÁRAK

teljes berendezését és átalakítását (Reconstructio) az ehez szükséges gépek, eszközök és felszerelések, füllesztők,

Legújabb szerkezetű czefrézó- és hűtő-készülékek,

Folytonosan működő lepároló és szeszfinomító

készülékek.

tartányok, szivattyúk,

valamint egyéb berendezési tárgyak leggyorsabb szállítását és szakkavágó munkálatok és javítások kivételét, a legolcsóbb árak mellett 41 (3-3) elvállalja

REICHEL és HEISZLER

gép-, réz- és ércműgyára

Budapesten, IX., Soroksári-utca 38-40. szám.

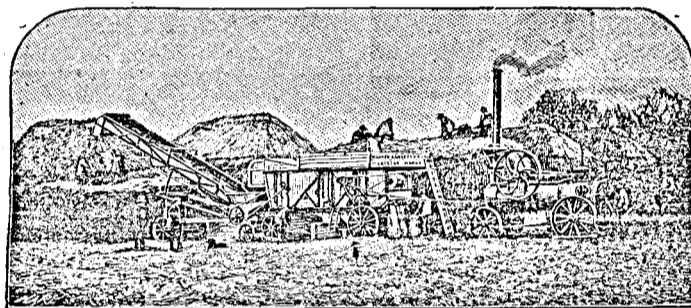
Különleges gépek és eszközök az összes chemiai ipar számára.

Nagy raktár rézlemezekből, rézcsövekből és egyéb rézárakból, csőkarimákból, gép- és kazánrészekből stb. stb. — Gyárunkban állandóan készletben tartunk egy szeszgyár teljes berendezéséhez szükséges összes gépeket és készülékeket, melyek bármikor megtekinthetők.

Képes árjegyzékek és költséget is ingyen és bérmentve.

Kotzó Pál gépészmérnök

Budapest üllői ut 18.

Ajánl: 2 1/2, 3, 3 1/2 és 4 lóerejű szüges cséplőkészleteket, továbbá: 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerejű sines gözcséplőkészleteket hosszú szalmarázókkal, alsó szelelővel és rendkívül nagy felületű rostákkal, árpahéjazó és választó-hengerrel.

Fa és szénfűtésű és eredeti szalmafüttő gőzmozgonyokat, továbbá: R. Garrett & Sons felülmulhatatlan 40% tüzelő anyagot takarító

COMPOUND GŐZMOZGONYAIT.

Legjobbnek elismert „Brandtfordi” önműködő amerikai kévekötő arató-gépeit. Eredeti amerikai szénagyűjtőit 1 vagy 2 ló befogására alkalmazható combinált rúddal. Sorvető és szórvavető gépeket és mindennemű egyéb kisebb gazdasági gépet.

49 (1-12)

Jutányos árak! Kedvező feltételek!

MAUTHNER ÖDÖN magkereskedésében

Fő-üzlet:
Andrássy-út 23. sz.

BUDAPEST

Fiók-üzlet:
Koronaherczeg utca 18. sz.

legkitűnőbb magvak

szerezhetők be, melyek mindenütt a legmagasabb díjakkal lettek kitüntetve, u m :

1875. Budapest 1-ső díj:
Nagy aranyérem.
1879. Nagyvárad 1-ső díj:
Első osztályú elismerő oklevél.
1881. Budapest 1-ső díj:
Nagy aranyérem.
1885. Budapest 1-ső díj:
Nagy kiállítási érem.

1886. Budapest 1-ső díj:
Nagy arany oklevél.
1887. Budapest 1-ső díj:
Nagy arany egyesületi érem.
1888. Budapest 1-ső díj:
Nagy arany egyesületi érem.
1888. Nagy-Kőrös 1-ső díj:
Két nagy aranyérem.

1888. Pécs 1-ső díj:
Nagy díszoklevél.
1889. Budapest 1-ső díj:
Nagy arany egyesületi érem.
1889. Brüsszel 1-ső díj:
Nagy aranyérem.
1889. Eszék 1-ső díj:
Nagy aranyérem.

1890. Budapest 1-ső díj:
Nagy arany egyesületi érem.
1890. Bécs két 1-ső díj:
2 nagy aranyérem.
1891. Budapest 1-ső díj:
Vélnői aranyérem.
1891. Komárom: két 1-ső díj:
Nagy díszokl. Nagy aranyérem

48 (1-10)

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.